

prima instanță: Judecătoria Bălți
Judecător: N. Costăș
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: A. Gheorghieș, A. Albu, A. Toderaș,

ÎNCHEIERE

6 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
Judecători

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu, Oleg Sternioală,

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ștefan Banu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ștefan Banu împotriva Inspectoratului de Poliție Bălți, agentului constatator Vitalie Tarlapan, Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Marina Negrescu, Coțofană Oleg cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 6 iunie 2017, prin care s-a admis apelul declarat de către Ministerul Justiției, s-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Bălți din 28 octombrie 2016 în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral și s-a emis în această parte o nouă hotărâre, prin care acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată, în rest hotărârea Judecătoriei Bălți din 28 octombrie 2017 s-a menținut, s-a respins apelul declarat de Ștefan Banu,

c o n s t a t ă :

La 26 octombrie 2015, Ștefan Banu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Poliție Bălți, agentului constatator Vitalie Tarlapan cu privire la repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 8 decembrie 2012 în orașul Bălți, în privința lui, de către agentul constatator Vitalie Tarlapan, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție prevăzută de art. 242 alin.(1) și art. 229 alin. (3) Cod contravențional.

Conform procesului-verbal menționat, agentul constatatator i-a incriminat faptul că, la 8 decembrie 2015, ora 16:00, în regiunea str. Calea Ieșilor mun. Bălți, conducând autoturismul de model „Wolkswagen Golf”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, a tamponat un alt automobil de model „Opel Astra” cu numărul de înmatriculare XXXXX.

Astfel, indică reclamantul că, prin decizia agentului constatatator din 8 decembrie 2017 i-a fost aplicată sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 45 unități convenționale.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și cu decizia de sancționare contravențională, în calitatea sa procesuală de contravenient la acel moment, a depus contestație, prin care a solicitat declararea nulității acestora și încetarea procesului contravențional, din motivul lipsei faptei contravenționale incriminate.

Urmare a celor relatate, prin hotărârea Judecătorei Bălți din 12 martie 2014 a fost admisă contestația depusă de Ștefan Banu, cu încetarea procesului contravențional, din lipsa faptului contravenției prevăzute de art. 242 alin. (1) și art. 229 alin. (3) Cod contravențional.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 7 mai 2014 s-a respins ca nefondat recursul declarat de către Inspectoratul de Poliție Bălți și s-a menținut hotărârea Judecătorei Bălți din 12 martie 2014.

Menționează reclamantul că, după cum rezultă din cuprinsul hotărârii Judecătorei Bălți din 12 martie 2014 și decizia Curții de Apel Bălți din 27 mai 2014, în cadrul examinării contestației s-a stabilit cu certitudine lipsa faptului contravenției incriminate prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 8 decembrie 2012.

Susține că, în urma tragerii nelegitime la răspundere contravențională i-a fost cauzat un prejudiciu moral, exprimat prin suferințe psihice, manifestate prin retrăiri sufletești, stări de neliniște, întrucât a fost tras la răspundere contravențională și sancționat contravențional neîntemeiat și ilegal, în situația în care nu a existat faptul contravenției incriminate, ceea ce s-a constatat prin hotărârile judecătorești irevocabile.

Totodată, ca urmare a tragerii ilegale la răspundere contravențională și aplicării ilegale a sancțiunii contravenționale, i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 445 lei, amenda contravențională achitată.

Solicită reclamantul, Ștefan Banu în temeiul art. 1398 Cod civil încasarea din contul Inspectoratului de Poliție Bălți în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei.

Pe parcursul examinării cauzei, Ștefan Banu a depus cerere de concretizare a cerințelor împotriva Inspectoratului de Poliție Bălți, agentului constatatator Vitalie Tarlapan, intervenient accesoriu Negrescu Marina, solicitînd încasarea din contul Inspectoratului de Poliție Bălți în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de

445 lei, amenda contravențională achitată și prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei (f.d. 11).

Prin încheierea Judecătorei Bălți din 24 februarie 2016 s-a atras în proces în calitate de copârît Ministerul Justiției (f.d. 25).

Prin încheierea Judecătorei Bălți din 17 iunie 2016 s-a atras în proces în calitate intervenient accesoriu Coțofană Oleg (f.d. 64-65).

Prin încheierea Judecătorei Bălți din 12 iulie 2016 s-a atras în proces în calitate copârît Inspectoratul General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne (f.d. 75-76).

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 28 octombrie 2016 acțiunea s-a admis parțial, s-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Ștefan Banu prejudiciul material în sumă de 450 lei și prejudiciul moral în mărime de 1000 lei. În rest acțiunea s-a respins (f.d. 102, 113-117).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 6 iunie 2017, s-a admis apelul declarat de către Ministerul Justiției, s-a casat parțial hotărârea Judecătorei Bălți din 28 octombrie 2016 în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral și s-a emis în această parte o nouă hotărâre, prin care acțiunea cu privire la încasarea prejudiciului moral s-a respins ca fiind neîntemeiată. În rest hotărârea Judecătorei Bălți din 28 octombrie 2017 s-a menținut. S-a respins apelul declarat de Ștefan Banu (f.d. 116-175).

La 6 iulie 2017, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei adoptate (f.d. 175).

La 5 septembrie 2017, Ștefan Banu prin intermediul oficiului poștal a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 6 iunie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a acțiunii.

Recurentul, Ștefan Banu, în motivarea recursului a indicat că instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor contestate, au aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios. Recurentul menționează că la examinarea cauzei, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că procesul-verbal cu privire la contravenție din 8 decembrie 2012 a fost întocmit cu încălcarea gravă a legii.

Invocă recurentul că din motivul atragerii ilegale la răspundere contravențională i-a fost cauzat un prejudiciul moral, manifestat prin situațiile de stres, fapt care au dus la agravarea sănătății sale.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 20 octombrie 2017, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Justiției, Inspectoratului de Poliție Bălți, agentului constatator Vitalie Tarlapan, Coțofană Oleg și Marina Negrescu informându-l că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 18 noiembrie 2017, prin intermediul oficiului poștal Marina Negrescu a depus referință la cererea de recurs depusă de Ștefan Banu, prin care a solicitat admiterea recursului.

Până la examinarea cauzei, Inspectoratul General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne, Ministerul Justiției, Inspectoratul de Poliție Bălți, agentul constatator Vitalie Tarlapan, Coțofană Oleg nu au depus referință la cererea de recurs, prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

Analizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de Ștefan Banu este inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Materialele cauzei dovedesc faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Ștefan Banu la 5 septembrie 2017 în termen din următoarele motive.

În procedura de filtru, instanța de recurs a reținut că decizia integrală a instanței de apel din 6 iunie 2017 a fost expediată în adresa părților la 6 iulie 2017 (f. d. 176), iar conform avizului de recepție se confirmă faptul că recurentul a recepționat copia deciziei instanței de apel la 25 iulie 2017 (f.d. 179).

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor

de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiashvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (a se vedea, *de exemplu*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), *ibidem*, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, *ibidem*, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrări a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, para. 41, *Marc Brauer*, ibidem, para. 35; *Miessen*, ibidem, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către Ștefan Banu este formulată în baza art. 432 alin. (1), (2) lit. a), lit. c) din Codul de procedură civilă, așa cum prevede art. 437 alin. (1), lit. f) din Codul de procedură civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurentului întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibil cererea acestuia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din succesiunea actelor dosarului reiese că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat.

Prin urmare, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr.

2), ibidem, para. 24; *Beniamin Nersesyan*, ibidem, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că recurentul Ștefan Banu a formulat prezenta cerere după ce au avut posibilitatea de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecății nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Ștefan Banu nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Ștefan Banu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală